

emaArt

Teoria i pràctica artística I. El primer art contemporani

PERE PARRAMON

dilluns de 17.00 a 19.00 h

Aula 1

Un recorregut per la història de l'art des de les acaballes del s. XVIII fins als anys 60 del s. XX. Entre els alligonaments polítics de la pintura neoclàssica, la provocació de l'urinari de Duchamp i l'expressionisme abstracte americà hi ha una història fascinant sobre la mirada i la relació entre l'art i la vida... Una història que forma part del nostre ADN cultural i que encara conforma molts dels nostres fonaments i prejudicis.

El plantejament d'aquest curs, malgrat rigorós, s'adapta a un públic heterogeni, no necessàriament especialitzat en art. Per assistir-hi només calen curiositat i ganes de passar-ho bé tot reflexionant sobre l'art que ens ha fet com som.

El curs es pot fer per separat o com a inici de L'art contemporani més a prop, que n'és la continuació. En ambdós cursos el sistema de treball es basa en sessions presencials on comentem imatges, textos i fragments audiovisuals diversos, amb la possibilitat de complementar les classes amb visites a exposicions, sortides culturals, conferències, etc., tot sempre des d'un punt de vista interdisciplinari on l'art no es pot deslligar de la política, la religió, la literatura o la filosofia.

Temari:

1. Conceptes bàsics

1.1. La fluctuació entre la representació del món que sabem i la representació del món que veiem. La Història de l'Art com a construcció a partir de tensions i trencaments, un relat sense consensos totals i on no sempre s'han sentit totes les veus.

2. Objectes amb idees

2.1. **De la lleugeresa del Rococó a la densitat de Goya.** L'últim art de l'Antic Règim (Fragonard, Boucher, Chardin...). L'art dels missatges: de l'alligonament col·lectiu neoclàssic (David, Ingres, Thorvaldsen...) a la reivindicació romàntica del subjecte individual (Delacroix, Géricault, Friedrich, Constable...). El compromís amb la realitat (Courbet, Millet...). La modernitat dels dissidents: Füssli, Blake, Turner i Goya.

- 2.2. **Del món visible *au plein air* al món invisible dels esperits.** El triomf de la mirada objectiva: l'impressionisme (Manet, Monet, Rodin, Claudel...). El contraatac de l'ànima: el postimpressionisme (Van Gogh, Gauguin...). L'esteticisme decadent dels moviments *fin de siècle* (Klimt, Schiele, Kokoschka, Munch, Beardsley...). La *Gesamtkunstwerk* ("obra d'art total") finisecular catalana: el Modernisme (Casas, Rusiñol, Gaudí, Jujol, Masó...).
3. **El triomf de la llibertat**
 - 3.1. **El cop de navalla als ulls.** Les avantguardes: el cubisme (Gris, Braque...), el dadaisme, el futurisme (Balla, Carrà, Boccioni, Severini...), el surrealisme (Dalí, Breton, Varo, Kahlo, Tanguy, Carrington...), el fauvisme (Bonnard, Derain...)... La idea pren preponderància per sobre de l'objecte: Duchamp.
 - 3.2. **Els transformadors de la forma.** Matisse, Miró i Picasso (fins al *Guernica*), amb el cas de l'ex-esclava Powers.
4. **El posicionament ètic**
 - 4.1. **L'art degenerat.** La crítica social dels expressionistes (Kirchner, Nolde, Grosz, Dix, Beckmann...) i l'escola Bauhaus (Gropius, Klee...). Picasso (a partir del *Guernica*).
5. **La figura dissolta i transformada.**
 - 5.1. **La desaparició de la figuració.** A partir de les teories de Worringer sobre l'abstracció, els primers abstractes del s. xx (Kandinski, Malèvitx, Mondrian...) i l'expressionisme abstracte (Pollock, Rothko, Martin...). Ple i buit: Oteiza i Chillida.
 - 5.2. **Una nova figuració.** L'informalisme (Fautrier, Dubuffet...). El grup COBRA (Appel...). Casos especials: Giacometti, Balthus, Bacon i Tàpies. La rebel·lia lleugera: el pop art (Hamilton, Warhol, Hockney, Blake, Oldenburg...).

PERE PARRAMON

pparramo@xtec.cat

www.pereparramon.com